

**WHITE
NIGGER**

**BLACK
MADONNA**

**WHITE
NIGGER**

**BLACK
MADONNA**

2	Praktisk info	Spilleperiode Billetter Priser og rabatter Artist talk Manuskript Kunstnerisk hold
3	Introduktion	
4	TEMA 1	Kan en hvid kvinde være sort indeni?
5	Del 1	Blackfacing
6	Del 2	Kulturel appropriation
7	TEMA 2	Fordomme, racisme og diskrimination
7-8	Del 1	Diskussion: Hvad er racer, fordomme og diskrimination?
9	Del 2	Skriftlig opgave om diskrimination
10	TEMA 3	Kolonialisme, privilegier og ansvar
11	Del 1	WHIP IT GOOD
12	Del 2	Hvem har ansvaret?
13	Del 3	SKRIFTLIG OPGAVE OM PRIVILEGIER
14	TEMA 4	Den amerikanske borgerrettighedsbevægelse, Black Lives Matter og Black Panthers
15	Del 1	Gruppearbejde
15	Del 2	Skriftlig individuel opgave
15-19	Del 3	Retorisk analyse
18-20	TEMA 5	Empati og næstekærlighed
21	TEMA 6	Oplæg til forestillingsanalyse

Praktisk info

Spilleperiode Varighed	30 April 2018 – 19 Maj 2018 90 min.
Billetter	Billetter kan købes på www.teaterbilletter.dk eller reserveres hos billet@sort-hvid.dk / 70 70 74 94
Priser og rabatter	Gruppe (min. 6 unge under 25 år) 40 kr. Unge (under 25 år) 125 kr. Teaterrabat 135 kr. Studerende (over 25 år) 145 kr. Gruppe (min. 10 voksne) 155 kr. Løssalg 195 kr.
Artist talk	Det er muligt at bestille en gratis artist talk efter forestillingen. Kontakt billet@sort-hvid.dk for mere info.
Manuskript	For at rekvirere manuskriptet til WHITE NIGGER/BLACK MADONNA kontakt venligst Sort/Hvid via e-mail til maja@sort-hvid.dk . Bemærk at manuskriptet udelukkende må anvendes til undervisningsbrug. Manuskriptet kan først rekvireres efter urpremieren 30. april 2018.
Kunstnerisk hold	
Idé og koncept	Madame Nielsen, Christian Lollike
Tekst	Madame Nielsen
Komponist	Madame Nielsen
Instruktion	Christian Lollike
Scenografi	Ida Marie Ellekilde
Medvirkende	Madame Nielsen
Musikproducer	Turkman Souljah
Lydproducent	Mads Emil Nielsen
Lysdesigner	Morten Kolbak

Dette undervisningsmateriale er udarbejdet af BA i Teatervitenskap fra Universitet i Bergen, Mira Nadina Mertens.

Der tages forbehold for, at der kan ske ændringer i manuskriptet under selve prøveforløbet i forhold til udsnit i undervisningsmaterialet.

Introduktion

Gud er hvid, men Gud er død. Fremtiden er SORT.

Den hvide kvinde lever sit hvide liv (det er trygt, det er godt, det er kedeligt). Den hvide kvinde vil ikke længere være hvid (hvid er døden, sort er livet.) Den hvide kvinde forvandler sig til Beyoncé og begynder at synge. Det er fedt! Hun forvandler sig til Martin Luther King og taler til verden. Det virker! Hun forvandler sig til The Black Madonna. Hun bliver en helgen, en kriger, og hun kæmper de sortes kamp (forræder!) Racernes krig bryder ud. I din by.

Dette undervisningsmateriale er udviklet som supplement til forestillingen WHITE NIGGER/BLACK MADONNA. Opgaverne henvender sig til undervisning i folkeskolens ældste klasser og undervisning på gymnasiale uddannelser. De oplagte fag at arbejde i er de humanistiske og samfundsfaglige, da opgaverne lægger op til refleksion og diskussion af politiske, kunstneriske og samfundsmæssige omstændigheder. Materialet er udarbejdet omkring fem temaer, der på forskellig vis åbner forestillingen op og giver mulighed for at diskutere den og perspektivere den til historiske hændelser og det samfund, vi lever i. De fem temaer er:

- 1 Kan en hvid kvinde være sort indeni? Om "Blackfacing" og "kulturel appropriation". To begreber, som diskuteres meget for tiden. Hvad betyder de? Giver de anledning til undertrykkelse af marginaliserede og stigmatiserede minoriteter? Og skal man censurere sig selv, hvis andre føler sig krænkede af ens adfærd?
- 2 Fordomme, racisme og diskrimination. Hvad betyder disse ord egentlig? Og hvordan møder vi dem i forestillingen og i samtiden?
- 3 Kolonialisme, privilegier og ansvar. Hvordan har den vestlige verden gennem kolonialisme givet os nogle privilegier på bekostning af andre? Følger der et ansvar med disse privilegier? Og kan man pålægges at tage ansvar for historiske begivenheder?
- 4 Den amerikanske borgerrettighedsbevægelse og den nuværende politiske situation i USA med demonstrationer mod racediskriminering.
- 5 Empati og næstekærlighed. Hvilken betydning har disse ord i dag? Hvordan kommer de til udtryk i forestillingen? Og hvordan beskrives disse ord i religiøse tekster?
- 6 Forestillingsanalyse. Med tidligere behandlede temaer som baggrund kan eleverne gennem en decideret analyse af forestillingen opnå en større forståelse for forestillingen og dens udsagn. Hvorfor er forestillingen aktuel nu, og hvad kan vi lære af den?

Rækkefølgen for opgaverne skal ikke nødvendigvis være, som den er sat op her. Materialet er skabt til, at underviseren skal kunne udvælge de dele, der er relevante for den enkelte undervisningssituation. Spørgsmålene i materialet kan besvares både skriftligt og mundtligt afhængig af undervisningens kontekst. Foruden uddrag fra manuskriptet er der indlagt supplerende materiale i form af links til artikler, interviews og filmklip, som eleverne kan bruge til at perspektivere forestillingen både historisk og i samtiden.

Rigtig god fornøjelse.
Mira Nerdina Merthens på vegne af Sort/Hvid

FORESLÅEDE FAG: Samfundsfag, dansk, religion

FORMÅL: Formålet med opgaven er at give eleverne indsigt i, hvordan grænserne mellem race og kulturel tilknytning kan være flydende. Eleverne oplyses om historiske tilfælde af undertrykkelse af marginaliserede og stigmatiserede grupperinger. Derudover er det formålet at give eleverne mulighed for at problematisere, diskutere og analysere effekterne af dette, samt sætte forestillingen i både en historisk og aktuel kontekst.

Jeg skammer mig over min farve
Jeg skammer mig over min hvide hud
Hvorfor skal jeg bære byrden af mere end 500 års
europæisk kolonialisme
- slaveri, udbytning, mishandling, voldtægt
millioner af sorte afrikaneres død i slaveskibene på vej over
Atlantehavet
og som slaver i den nye verdens sukker- kaffe- og kakao-plantager
byrden af raceadskillelse, Apartheid, udbytning, sult, tørke,
rydning af regnskove, ørkener, smeltende poler og stigende have
byrden af alt det på min hvide hud, mit glatte blonde hår,
mine blå-grønne øjne

Åh

Jeg ville ønske, at jeg var blandt de udvalgte
en af dem, der havde lidt,
hvis forfædre blev slavebundet, pisket, voldtaget, ydmyget og
udnyttet
Hvorfor blev jeg ikke født sort?

Åh

at have sort hud
brune øjne, krøllet, vildt kruset hår sort
som natten begæret brølet det ufattelige
At have en mening med livet
en grund til at være
og være så vred
Jeg vil også have ret til at råbe
"Frihed! Lighed! Retfærdighed!
We are the ones!"
Jeg ville ønske, jeg var en af de fattige, men stolte sorte kvinder
som netop nu kommer over Middelhavet
som marcherer gennem New Orleans' gader og råber
"Black lives matter!"
"Black lives matter!"
Oh, Lord, make a black bitch out of me!

WHITE NIGGER/BLACK MADONNA

Ovenstående passage stammer fra forestillingen, men er faktisk inspireret af en virkelig historie. Den amerikanske borgerretsaktivist Rachel Dolezal har i årevis levet som sort, men hun er født hvid og har hvide forældre. Rachel Dolezal har været formand for den sorte borgerretsgruppe NAACP's lokalafdeling i byen Spokane i staten Washington i USA. Hun trak sig fra stillingen efter en mediestorm om hendes virkelige racetilhørsforhold. Nu beskyldes hun af mange for at være racist og svindler.

Man taler om, at føle sig "fanget i den forkerte krop". For eksempel er termen "transkønnet" gradvis er blevet mere accepteret af samfundet. På samme vis har Rachel Dolezals sag ført til en diskussion om, hvorvidt man kan være "transracial". Begrebet "transracial" blev oprindeligt brugt af forskere om adoptivsager, hvor forældre adopterer et barn af en anden race end deres egen. Ofte og oftere benyttes begrebet dog om mennesker, der er født som f.eks. hvid og så skifter race til sort. Det vil sige, at man definerer sig som en anden race, end den man er født med. Man definerer sig som f.eks. sort og sympatiserer ikke derfor bare med sorte og deres kamp for lighed, man lever et liv som sort og opfatter sig fuldt og helt som sort.

Psykologer diskuterer, hvorvidt man kan anerkende "transracial" som fænomen – hvis vi anerkender transkønnede, bør vi så også acceptere transraciale personers beslutning om at skifte race?

ARTIKEL Artikel af Kristian Mouritzen i Berlingske om Rachel Dolezal
<https://www.b.dk/globalt/ifoelge-rachels-foraeldre-er-hun-hvid.-ifoelge-hende-selv-er-hun-sort.>

Del 1 Blackfacing

FREMANGMÅDE: Læs artiklen om Kims reklame, besvar spørgsmålene nedenfor individuelt, i mindre grupper eller i plenum.

BLACKFACING

"Blackfacing" er en betegnelse, man bruger om hvide, der maler sig sorte i ansigtet for at imitere en karikeret version af 'en sort mand'. Begrebet 'blackface' stammer fra USA og refererer til de minstrel shows, der var populære i det tidlige 1800'tal. Det var en form for varieteforestillinger, hvor hvide skuespillere sminkede sig sorte med store, røde læber og parodierede afroamerikanere som lalleglade tåber, bl.a. som argument for at bevare slaveriet. Elementer fra disse shows har overlevet helt op til vore dage, især i form af sorte karakterer som den "åh så gode og loyale"-butlertype, hvis fremmeste mål er sin hvide herres velbefindende. (Gyldendals Den Store Danske)

ARTIKEL Artikel af Laura Rode Nygaard i Berlingske om Kims' "blackfacing" reklame
<https://www.b.dk/nationalt/kims-tager-konsekvensen-efter-shitstorm-fjerner-joergen-fra-reklame>

- 1 Hvorfor opleves blackfacing som stødende?
- 2 Læs artiklen om Kims chokoladekugler. Hvad mener du – burde Kims have lov til at bruge blackfacing i reklamen? Synes du, at de, der reagerede på reklamen, overreagerede?
- 3 Er Kims reklame racistisk? Hvorfor/hvorfor ikke?
- 4 Hvorfor tror du, at blackfacing er taget i brug som virkemiddel i WHITE NIGGER/BLACK MADONNA? Hvilken effekt har det?
- 5 Er brugen af blackfacing i WHITE NIGGER/BLACK MADONNA racistisk? Hvorfor/hvorfor ikke?

Del 2 Kulturel appropriation

FREM GANGSMÅDE: Læs artiklerne fra Politiken og Berlingske. Diskuter spørgsmålene i mindre grupper og afslut med en fælles debat.

KULTUREL APPROPRIATION

Kulturel appropriation: En handling, hvor man udnytter elementer fra en kultur, der ikke er ens egen, især uden at vise, at man forstår eller respekterer denne kultur.

ARTIKLER Artikel af Henrik Marstal i Politiken om kulturel appropriation

<https://politiken.dk/debat/profiler/marstal/art5623255/Selv%C3%B8lgelig-m%C3%A5-Bieber-have-dreadlocks-men-han-risikerer-at-fremst%C3%A5-privilegieblind>

Indspark af Søren Hviid Pedersen i Belingske om kulturel appropriation

<https://www.b.dk/kommentarer/kulturel-appropriation>

- 1 Diskuter, hvad kulturel appropriation er. Kom med eksempler på forskellige former for kulturel appropriation.
- 2 Hvad er Søren Hviid Pedersen og Henrik Marstals holdninger til kulturel appropriation?
- 3 Hvorfor bør vi/ bør vi ikke bryde os om kulturel appropriation som fænomenet?
- 4 Kultur har aldrig været statisk, og i det moderne Danmark er det meget sandsynligt, at forskellige kulturelle elementer indgår i hverdagen. For eksempel går man gerne til yoga, tager hiphoptimer i træningscenteret, laver indisk eller mexicansk til aftensmad eller sover i lavvo på festival. Hvor går grænsen for kulturel appropriation?
- 5 Hvornår er det problematisk at tage en anden kulturs symboler, klædedragt osv. i brug? Hvornår er det i orden?
- 6 Skal man censurere sig selv, hvis andre føler sig krænkede af ens adfærd?
- 7 Del klassen i mindre hold, hvor nogle skal finde argumenter for at kulturel appropriation er en god ting, mens andre skal finde argumenter for, at det er en negativ ting. Afhold en debat med en repræsentant fra hvert hold.
Brug gerne WHITE NIGGER/BLACK MADONNA som eksempel i argumentationen.

FORESLÅENDE FAG: Dansk, historie, samfundsfag, psykologi,

FORMÅL: Formålet er, at give eleverne en dybere forståelse for, hvad fordomme, racisme og diskrimination går ud på. I kan vælge nogle af spørgsmålene ud som en introduktion til forestillingens temaer eller besvare dem, når I har set forestillingen for at sætte tematikken i perspektiv.

Del 1 Diskussion: Hvad er racer, fordomme og diskrimination?

FREM GANGSMÅDE: Del klassen ind i mindre grupper og lad dem læse nedenstående infobokse og uddrag af manuskriptet for derefter at diskutere og besvare de tilhørende spørgsmål. Gennemgå efterfølgende spørgsmålene fælles i klasseværelset med det formål at diskutere og begrunde svar.

RACE

Menneskeracer er grupper opstillet til brug for en underopdeling af mennesker. Som for de fleste dyr har man gennem tiden forsøgt at opstille en raceklassifikation for mennesker. Den tyske naturforsker JOHANN FRIEDERICH BLUMENBACH (1752–1840) udviklede et system, der omfattede fem racer: KAUKASOIDER, MONGOLOIDER, NEGROIDER, AUSTRALOIDER og INDFØDTE AMERIKANERE.

Med den indsigt, man har opnået i den moderne populationsbiologi, er det svært at argumentere for eksistensen af menneskeracer. Der er snarere tale om gradvise overgange mellem forskellige populationer, et variationsmønster. Der er tale om en geografisk struktureret variation, både morfologisk og genetisk, som kan forklares dels med tilpasning til for eksempel klimaforhold, dels ved tilfældig sammensætning af genetisk variation ved såkaldt genetisk drift.

Ved analyser af genetisk variation målt på DNA ses det, at ca. 85 % af den samlede variation findes mellem individer inden for lokale befolkninger, ca. 5 % mellem befolkninger inden for de fem klassiske racer, og de sidste ca. 10 % findes mellem disse. Der er derfor tale om en langt større grad af polymorfi (variation inden for grupper) end polytypi (variation mellem grupper). At tale om racer hos mennesker kan derfor betragtes som en forsimplet tilnærmelse til menneskelig variation. (Gyldendals Den Store Danske)

- 1 Vi taler så meget om race i dagens samfund, men med udgangspunkt i det overstående kan det diskuteres om det overhovedet kan bevises videnskabeligt. Diskuter konceptet 'race' i klassen – findes det overhovedet? Hvad taler for, at vi kan inddеле mennesker i racer, hvad taler imod?

FORDOM

Fordom (fra latin praejudicium, prae "for" og iudicium "dom"): 'dom, der er fældet forud'. Forudfattet, ofte negativ holdning til et bestemt fænomen eller en bestemt gruppe. Omfatter en række antagelse om fænomenet eller gruppen, der bliver sat i et bestemt lys. En fordom fremkalder oftest stærkt negative følelser, og endelig kan den give anledning til en række mulige adfærdsmæssige reaktioner over for den pågældende gruppe. (Gyldendals Den Store Danske)

- 1 Hvad forbinder du med ordet "fordom"? Skriv nogle punkter ned.
- 2 Hvordan kan man se fordomme i dagens Danmark?
- 3 Har du selv nogle fordomme?
- 4 Hvilke fordomme er på spil i forestillingen WHITE NIGGER/BLACK MADONNA?

RACISME

Racisme: forestillinger om visse menneskeracers overlegenhed over for andre samt de diskriminerende handlinger, der knytter sig til sådanne forestillinger. (Gyldendals Den Store Danske)

- 1 Hvad mener du er forskellen mellem "fordomme" og "racisme"?
- 2 Er der nogle racistiske udsagn i WHITE NIGGER/BLACK MADONNA?
- 3 Hvilken effekt har disse udsagn?
- 4 Hvad, tror du, ligger til grund for eller er årsag til, at racisme findes?

"Øjeblik.

(Inden det her går helt amok, så er der lige et helt grundlæggende spørgsmål):

Hvem her er sort, og hvem er hvid, og hvor går grænsen?

Hvem kan bevise, at jeg er af den hvide race og dermed et "underskuds"

menneske, en "mutant", mens han eller hun selv er af den ægte, sorte?

Sådan en "objektiv" dom, kræver vel en dommer, nogen der står over det hele, som en gud, der kan opdele verden i mennesker og ikke-mennesker, i dem, der er ægte sorte, og dem, der er en evolutionær fejltagelse.

(Hvad har I tænkt jer? En international FN-racedomstol, der skille de ægte sorte fra de fejlfarvede og "albinoerne"?)

Spørg biologerne: Ifølge videnskaben findes der ikke noget bevis for eksistensen af racer. Variationen af hudfarve inden for den såkaldte hvide race hhv. den såkaldte sorte race er langt større end forskellen mellem de mest mørkhudede hvide og de mest lyshudede "sorte".

Ja, det har vi egentlig vidst i mere end hundrede år. Og alligevel bliver folk ved med at se racer allevegne: på gaden, i politik, sport, historien, i musik, film.

Hvorfor? Holder det aldrig op? Hvorfor skal jeg absolut være "hvide" og "sorte" og "gule", "brune". Herregud, kan vi ikke bare være mennesker. (Du og jeg. Vi!)

Fuck you!

WHITE NIGGER/BLACK MADONNA

- 1 Læs ovenstående forestillingsuddrag. Hvad udtrykkes i det? Hvad ønsker afsenderen at kommunikere?
- 2 Oplever du fordomme eller racisme i teksten? Hvor/hvordan?
- 3 Hvordan oplever du perspektivet i denne tekst? Er det anderledes end det, vi normalt ser i vores samtid?
- 4 Hvad mener du skal til for at stoppe fordomme og racisme?

DISKRIMINATION

Diskrimination (fra latin discriminare 'adskille'): negativ forskelsbehandling på grundlag af fordomme, rettet mod enkeltindivider eller grupper; oftest inden for områder som køn, race, etnicitet, alder, seksuel orientering samt fysisk og psykisk handicap. Formaliseret diskrimination er konkrete systemer i et samfund der direkte diskriminerer individer eller grupper gennem fx lovgivning. Ex. apartheidsystemet i Sydafrika 1950-93 raceadskilte sorte og farvede fra hvide mht. sociale, politiske og økonomiske rettigheder og tilstræbte en geografisk adskillelse i raceenklaver. Selv i land der alle grupper er formelt og juridisk ligestillet, kan diskrimination foregå i mere skjulte former fx gennem udestegning fra arbejd- og boligmarkedet. Et eksempel er den lavere andelen af "sorte" end "hvide" der tager højere uddannelse i USA. De "sorte" er også overrepræsenteret i de amerikanske fængslende. (Gyldendals Den Store Danske)

- 1 Giv eksempler på historiske former for formaliseret diskrimination.
- 2 Har du eksempler på andre former for diskrimination – diskrimination der ikke er formaliseret?
- 3 Har du selv, eller nogen du kender, oplevet at blive diskrimineret? Hvad, tror du, er årsagen til hvorfor/hvorfor ikke?

Del 2 Skriftlig opgave om diskrimination

FREM GANGSMÅDE: Opgaven besvares individuelt.

Vælg en historisk form for formaliseret diskrimination. Skriv en artikel, hvor du redegør for og undersøger, hvorfor der var formaliseret diskrimination, hvilke konkrete diskriminerende strukturer/lovgivninger der var, og hvilke konsekvenser det havde for befolkningen både før og efter afskaffelsen. Tag udgangspunkt i kildemateriale, som du selv finder.

FORESLÅENDE FAG: Historie, samfundsfag

FORMÅL: Disse spørgsmål stiller WHITE NIGGER/BLACK MADONNAS temaer i en dansk kontekst. Hvad er Danmarks ansvar som tidligere kolonimagt? Hvilket ansvar følger med forskellige privilegier – også i forhold til elevernes egne private positioner? Spørgsmålene kan også bruges som forudgående introduktion til forestillingen.

KOLONIALISME

Kolonialisme er et lands erobring af og besiddelse af landområder uden for sit eget territoriums grænser. Formålet er ofte at opnå politiske eller økonomiske fordele for moderlandet. Kolonialisme retfærdiggøres ofte gennem henvisning til gavnlige virkninger for de koloniserede, fx gennem udbredelsen af fremskridt og civilisation. Det mest omfattende eksempel på kolonialisme er de europæiske magters erobring især i 1700- og 1800-t. af store dele af de landområder, der i dag kaldes ulandene. Perioden, vi kalder den europæiske ekspansion, påkalder sig særlig interesse, fordi de europæiske kolonisationer på en så afgørende måde har medvirket til at forme den verden, vi nu lever i. Kolonialisme, kolonisering og kolonier er ikke entydige begreber. Forskellige motiver kunne føre til kolonidannelse, og forskellige vilkår i de områder, som europæerne nåede frem til, skabte forskellige behov og muligheder. Gennem 1400-1500-t. havde en række europæiske lande gennemført flere opdagelsesrejser, som muliggjorde først den europæiske ekspansion i 1600-1700-t. og senere den engelske kolonialisme i 1800-1900-t. Drivkraften bag disse anstrengelser var især ønsket om at få del i de umådelige rigdomme, man mente fandtes i de fremmede verdensdele. De toneangivende lande omkring 1500 var Portugal og Spanien. Hundrede år senere var derimod Storbritannien, Nederlandene og Frankrig ved at blive førende i oversøisk handel og søfart. I 1618 udsendte Christian 4. den første danske ekspedition til Indien, og midt i 1600-t. begyndte man at besejle Afrikas Guldkyst og Dansk Vestindien. Købmanden, krigeren, missionæren og pioneren havde ikke samme interesser. Handel kunne være kolonialismens eneste formål, og for købmændene var et sikkert fodfæste i handelsknudepunkter, emporier, tilstrækkeligt. Men ofte var plyndring, erobring og underkastelse af fremmede folkeslag et mål i sig selv. Erobring førte til emigration og bosættelse, i nogle tilfælde alene med henblik på at organisere en produktion af varer til det europæiske marked, i andre tilfælde blev resultatet en bosættelse, der domineredes helt af europæiske udvandrere, som i kolonierne genskabte samfund af europæisk type. Så at sige alle europæiske lande deltog i kolonialisme og kolonidannelse, men udgangspunktet var Den Iberiske Halvø, Portugal og Spanien, i tæt samarbejde med italienske købmænd. Allerede i 1300-t. indledte Spanien erobringen og koloniseringen af De Kanariske Øer. Christoffer Columbus rejse i slutningen af 1400-t, med henblik på at finde søvejen til Asien ved at sejle mod vest, førte til den europæiske opdagelse af De Vestindiske Øer og starten for de tidligste kolonier i Amerika. De spanske kolonier i Amerika tiltrak mange emigranter. Næsten 500.000 spaniere rejste ud før 1650; mange vendte hjem igen efter en årrække, men de fleste blev og stiftede familie. Den spanske administration koncentreredes i en række byer, hvor hovedparten af de spanske indvandrere og deres efterkommere slog sig ned. Koloniseringen af Brasilien var tilfaldet Portugal og i slutningen af 1500-t. var Brasilien blevet en vigtig leverandør af sukker til det europæiske marked.

Arbejdskraften på de brasilianske sukkerplantager bestod af slaver importeret fra Afrika og indfangede indianere. Dødeligheden var høj for begge grupper, men de afrikanske slaver tilpassede sig lettere vilkårene på slaveplantagerne.

Allerede i løbet af 1500-t. udgik der oversøiske rejser fra England, Holland og Frankrig, men først ca. 1600 begyndte nordvesteuropæerne for alvor at trænge ind i Amerika og i de asiatiske farvande. Den hollandske kolonialisme prægedes først og fremmest af Hollands position som førende handels- og skibsfartsnation i Europa gennem det meste af 1600-t. Handel var altid hovedformålet; erobring og bosættelse underordnet.

På den nordamerikanske østkyst begyndte den engelske kolonisering af Virginia i 1607. Både Virginia og de senere grundlagte sydligere kolonier Maryland, North Carolina, South Carolina og Georgia domineredes af tobaksproduktion, senere også af dyrkning af ris og bomuld på slaveplantager. Den første New England-koloni, Massachusetts, blev grundlagt i 1620. Næppe flere end 20.000 emigrerede til New England før 1640, men nye kolonier grundlagt af folk fra Massachusetts var allerede under udvikling: New Hampshire, Rhode Island og Connecticut. De engelske kolonisamfund fik en anden karakter end de spanske. Byerne var mere handelscentre end administrative centre. Kolonisationens tyngdepunkt lå i landdistrikterne, i de nordlige og mellemste kolonier i townships af selvstændige landbrugere, fra Virginia og mod syd i plantagerne, der fra 1600-t.s slutning i stigende grad gjorde brug af importerede afrikanske slaver som arbejdskraft.

Dansk Kolonihistorie

Christian 5. stiftede i 1671 vestindisk-guineisk kompagni, der fik i opdrag at kolonisere øerne Sankt Croix, Sankt Jan og Sankt Thomas i Caribien. I maj 1672 lykkedes det at vinde permanent fodfæste på Sankt Thomas. Kompagniet forestod herefter administration, handel og plantagedrift, indtil den danske stat i 1755 overtog besiddelserne. Sankt Croix var center for plantagedriften, først og fremmest sukkerplantager, men fx også bomulds- og tobaksplantager, hvis produktion blev udskibet fra Christiansted. Arbejdskraften bestod af importerede afrikanske slaver. I 1754 havde Dansk Vestindien en befolkning på ca. 14.000 slaver og kun ca. 1750 hvide.

I Asien var man især ude efter at erhverve en række luksusprægede varer som krydderier, tekstiler, te og porcelæn samt salpeter. For at få handelen i gang var det nødvendigt at etablere handelsstøttesteder, faktorer eller loger, som lå ved kysten. Danskerne opslog således hovedkvarter i byen Tranquebar på Indiens SØ-kyst allerede i 1620 og befæstede den snart efter. Senere etableredes en række små danske faktorer langs Indiens SV-kyst (Calicut, Oddeway Torre, Colachel), SØ-kyst (Porto Novo) og i Bengalen (Balasore, Serampore, Patna). Hertil kom øgruppen Nicobarerne og tidvis handelsstøttesteder på Celebes og Java. Gennem disse faktorer handlede man med de asiatiske købmænd, og det var ikke nødvendigt at etablere egentlige kolonier med store landområder i Asien.

På Guldkysten var forholdene nogenlunde de samme som i Indien, idet danskerne kun kontrollerede en smal kystbræmme med en række forter, hvorigennem handelen foregik. Leverancerne af guld, elfenben og slaver sørgede afrikanske handlende for. (Gyldendals Den store Danske)

Del 1 WHIP IT GOOD

FREMGANGSMÅDE: Se videoen af Jeanette Ehlers' performance WHIP IT GOOD i fælleskab. Diskuter i plenum, hvad den handler om (spørgsmål 1 og 2). Læs derefter anmeldelserne og diskuter resten af spørgsmålene i plenum eller i mindre grupper.

VIDEO <https://www.youtube.com/watch?v=q6oeYO87vtU>

ANMELDELSER <https://www.information.dk/kultur/anmeldelse/2014/03/slavehistorien-spoegelse>

<https://kunsten.nu/journal/gennemslagskraft-i-en-moerketid/>

- 1 Hvilke associationer vækker Jeanette Ehlers' performance? Hvad forbinder I med de forskellige elementer, der er taget i brug?
- 2 Hvad ønsker Jeanette Ehlers at fortælle med sin performance? Hvad ønsker hun at "piske godt"?
- 3 Har performancen WHIP IT GOOD og forestillingen WHITE NIGGER/BLACK MADONNA nogle ligheder/fællestræk?
- 4 Ser I nogle modsætninger mellem WHIP IT GOOD og WHITE NIGGER/BLACK MADONNA?
- 5 Hvilket perspektiv taler Madame Nielsen fra? Hvilket perspektiv taler Ehlers' performance fra?
- 6 Hvilket perspektiv, mener I, er mest hensigtsmæssigt? Begrund.

Del 2 Hvem har ansvaret?

FREMGANGSMÅDE: Nedenstående opgaver besvares individuelt eller i mindre grupper. Afslut med at gennemgå spørgsmålene i plenum.

The Judge *You!*

The White Woman *Hvem, mig?*

The Judge *Do you solemnly swear that you will tell the truth the whole truth and nothing but the truth?*

The White Woman *Øh ... ja.*

The Judge *You are the white woman?*

The White Woman *Ja, jeg er en hvid kvinde. En af mange.*

The Judge *And thereby responsible for ...*

The White Woman *Ja, ja, jeg ved det, jeg bærer skylden for det hele.*

The Judge *And the sentence for all these crimes against humanity?*

The White Woman *Hvad vil De have jeg skal sige? Døden? Er det det, I vil have: Døden, ikke bare for mig, men for os alle, den totale udslettelse af den hvide race?*

The Judge *Carried out by whom?*

The White Woman *By whom?*

The Judge *Who should have their hands fouled by your pale, thin, rotting blood?*

The White Woman *Øh ... det har jeg ikke lige tænkt over.*

The Judge *You didn't think of that?*

The White Woman *Nej, høje dommer, det har jeg faktisk ikke overvejet.*

The Judge *So ...?*

The White Woman *Der er vel kun en mulig løsning.*

The Judge *Being ...?*

The White Woman *Selv mord. Masseselv mord.*

The Judge *How?*

The White Woman *Tja, vi kunne vandre jo ud i junglen, "den hvide kult"; drikke gift alle sammen. Eller måske hængning. Den elektriske stol. Nok ikke skydning, det bliver noget svineri. Gaskammeret, måske, Auschwitz 2?*

The Judge *And the body?*

The White Woman *Kroppen?*

The Judge *There will remain a corpse; who is supposed to get rid of*

your white corpse? The Afro-Europeans? The American Indians?

The White Woman ... Nej ...

The Judge Then who?

The White Woman Jeg ved ikke, kan vi ikke bare ... forsvinde ...

WHITE NIGGER/BLACK MADONNA

- 1 Læs ovenstående uddrag. Hvad tematiserer uddraget? Hvilken problemstilling stiller det op?
- 2 Mener du, at mennesker, som har medfødte privilegier pga. deres forfædres udnyttelse af andre mennesker, skal stå til ansvar for disses handlinger? Hvorfor/ hvorfor ikke?

ARTIKEL Læs debatartiklen "Sig nu undskyld for slaveriet" i Politiken:
<https://politiken.dk/debat/art5893736/Sig-nu-undskyld-for-slaveriet>

- 3 Hvad, mener du, er Danmarks ansvar som tidligere kolonimagt? Begrund dit synspunkt.
- 4 Synes du, at historiske undskyldninger giver mening? Og hvad tror du, at det kan føre med sig? Kan man undskylde fortiden?

Del 3 skriftlig opgave om privilegier

FREM GANGSMÅDE: Udvælg en af nedenstående opgaver, der skal besvares i en individuel skriftlig opgave.

- 1 Find en problemstilling med udgangspunkt i Danmarks ansvar som kolonimagt. Find kilder og skriv et essay, hvor du redegør, analyserer og diskuterer din problemstillings omdrejningspunkt.
- 2 Tag udgangspunkt i dig selv og din situation. Skriv et essay, hvor du redegør for, hvilke privilegier du er født med, hvilke privilegier du selv har skaffet dig, og om der er noget, der gør dig mindre privilegeret end andre. Diskuter til sidst din position: Hvilke muligheder har du pga. dine privilegier? Hvad er dit ansvar overfor dig selv? Hvad er dit ansvar overfor andre?
- 3 Skriv en analyse af WHIP IT GOOD. Perspektiver performancen både historisk og i forhold til samtiden. Diskuterer Jeanette Ehlers' udgangspunkt for at lave denne performance. Har det nogen betydning, at hun er vokset op i Danmark? Hvilken position mener du, at Ehlers står i? Hvordan positionerer/kategoriserer hun sig selv? Søg selv efter kilder.

FORESLÅENDE FAG: Engelsk, historie, dansk, samfundsfag

FORMÅL: Opgavens formål er at give eleverne en bredere forståelse for afroamerikaneres kamp i USA, der sætter forestillingen i international kontekst.

Lige nu ser vi store demonstrationer, hvor både afroamerikanere og hvide amerikanere protesterer over den måde, sorte er blevet behandlet af samfundet, systemet og politiet. Disse demonstrationer skriver sig ind i en lang række af historiske begivenheder, hvor den sorte befolkningen i USA har taget til genmæle mod strukturer og normer, der har gjort dem til ofre for diskrimination og undertrykkelse. Sådanne historiske begivenheder af undertrykkelse og moddemonstrationer inkluderer slaveriet og dets ophævelse, raceadskillelse, raceundertrykkelse, borgerrettighedsbevægelsen i 1950'erne og 1960'erne, The New Black Panther Party, politivold mod sorte, Barack Obamas vej til præsidentembedet, institutionaliseret racisme, 'Black lives matter'-bevægelsen, og raceurolighederne, som igen og igen bryder ud. Afroamerikaneres kamp for frihed, lighed og retten til at stræbe efter lykke i USA har foregået siden de første slaver blev fragtet over Atlanten, men vi ser stadig hændelser, hvor mennesker bliver undertrykt og diskrimineret på grund af deres hudfarve – vil afroamerikanere nogensinde opnå ligestilling med resten af USA's befolkning?

ARTIKLER

Gyldendal, Den Store Danske, Borgerrettighedsbevægelsen
http://denstoredanske.dk/Geografi_og_historie/USA_og_Nordamerika/USA_efter_1945/Borgerrettighedsbev%C3%A6gelsen

Gyldendal, Den Store Danske, Martin Luther King
http://denstoredanske.dk/Geografi_og_historie/USA_og_Nordamerika/USA_efter_1945/Martin_Luther_King

Faktalink, den amerikanske borgerrettighedsbevægelse
<https://faktalink.dk/titelliste/ambo>

Artikel af Cecilie Lyngberg i Politiken om USA's historie med racekonflikter
<https://politiken.dk/udland/art5554145/Fakta-Her-er-USAs-lange-og-blodige-historie-med-racekonflikter>

Artikel af Nazila Kivi i Politiken om Black Lives Matter
<https://politiken.dk/debat/profiler/nazilakivi/art5629414/Derfor-skal-du-st%C3%B8tte-Black-Lives-Matter>

Artikel af Mikkel Flohr og Yannick Harrison på Baggrund.com om Black Lives Matter
<http://baggrund.com/hvad-betyder-sorteliv/>

Artikel af Jenée Desmond-Harris på Vox.com om The New Black Panther Party
<https://www.vox.com/2014/11/16/7217173/10-questions-you-were-afraid-to-ask-about-the-new-black-panther-party>

Artikel af Katinka Bundgård Fals i Politiken om Beyoncés kamp for sortes rettigheder
<https://politiken.dk/kultur/musik/art5611643/Beyonc%C3%A9-rykker-de-sortes-kamp-ind-i-mainstreamen>

Del 1 Gruppearbejde

FREM GANGSMÅDE: Med udgangspunkt i ovenstående links kan eleverne besvare nedenstående spørgsmål – gerne i mindre grupper.

- 1 Med udgangspunkt i den amerikanske borgerrettighedsbevægelse skal du gøre rede for såvel Martin Luther Kings som the Black Panther Partys idéer og handlingsplaner i deres kamp for sortes rettigheder.
- 2 Hvorfor har bevægelsen 'Black Lives Matter' valgt netop det navn? Hvad refererer det til?
- 3 Hvad kæmper 'Black Lives Matter' for? Hvilke værdier står de for?
- 4 Hvem er 'The New Black Panther Party', og hvad kæmper de for?
- 5 Hvorfor er 'The New Black Panther Party' anset som en hadsgruppe?
- 6 Hvad er forbindelsen mellem 'The Black Panther Party' fra 60'erne og 70'erne og dagens 'The New Black Panther Party'?
- 7 Hvad vil du sige har ændret sig i de sortes kamp for rettigheder i 60'erne og 70'erne til nu?

Del 2 Skriftlig individuel opgave

FREM GANGSMÅDE: Opgaven egner sig som hjemmeopgave eller til individuelt arbejde. Alternativt kan den også besvares i hold af to og to.

- 1 Med udgangspunkt i ovenstående links og egen research skal du lave en tidslinje over de sortes position og kamp for rettigheder i USA.
2. Undersøg, analyser og diskuter sortes kamp, og hvordan den har udviklet sig historisk. Hvad har omdrejningspunktet i kampen for rettigheder været, og hvordan har det forandret sig i forskellige perioder?
3. Perspektiver sortes kamp i USA til WHITE NIGGER/BLACK MADONNA. Diskuter, hvilke diskurser der tages op i forestillingen. Er der nogle historiske aspekter, som du synes mangler i fremstillingen?

Del 3 Retorisk analyse

FORMÅL: Formålet med opgaven er at give eleverne en dybere forståelse for sortes kamp for rettigheder i USA, samt udvikle deres forståelse for sprogbrug og retorik. Opgaven kan både bruges som introduktion til tematikken, der tages op i WHITE NIGGER/ BLACK MADONNA, såvel som perspektivering af tematikken, når I har set forestillingen. Denne opgave stiller forestillingen i en samfundsfaglig og historisk kontekst og kan danne baggrund for diskussion af forestillingens relevans.

FREM GANGSMÅDE: Der tages udgangspunkt i Martin Luther King, Jr.s tale "I have a dream" fra 1963 og Malik Shabazz tale fra Charleston i 2015. Læs talerne højt eller se dem sammen i klasserummet. Eleverne skal individuelt vælge en af talerne, som de skal analysere og fortolke med udgangspunkt i talernes retoriske virkemidler. I plenum kan I gennemgå talernes udsagn, effekt, ligheder og forskelle i brug af retorik og argumentation. Endvidere kan I diskutere de to taleres forskellige perspektiver, samt hvordan de kæmper sortes sag på forskellige måder. Talerne kan findes via disse links:

Martin Luther King, Jr. "I have a dream"
<http://www.americanrhetoric.com/speeches/mlkhaveadream.htm>

Malik Shabazz' tale fra Charleston
<https://www.youtube.com/watch?v=WKmrnQhIKDI>

Når du analyserer en tekst for dets indhold af retoriske virkemidler, så er det vigtigt, at du ikke tager stilling alle former for retoriske virkemidler, men finder dem, der er karakteristiske for teksten, og som er anvendt på centrale steder i teksten (ved væsentlige og vigtige argumenter eksempelvis). Brug de nedenstående spørgsmål som en guideline til din retoriske analyse.

- 1 AFSENDER:
 - 1A Hvem er afsender af talen?
 - 1B Hvad ved du om talerens baggrund, prioriteringer og interesser?
- 2 MODTAGER:
 - 2A Hvem er målgruppen – hvem tales der til? Hvilken social klasse og baggrund vil de mennesker, talen henvender sig til, have?
 - 2B Hvordan er budskabet rettet mod målgruppen?
- 3 EMNE:
 - 3A Hvad tales der om? Er der flere ting, som er relevant at være opmærksom på?
 - 3B Hvad er de historiske rammer for talen? Er de en reaktion på en bestemt begivenhed eller noget væsentligt, som er sket i samfundet?
- 4 SPROGBRUG:
 - 4A Er der noget ved afsenderens sprogbrug, som er interessant?
 - 4B Bruges fagudtryk eller indforståede formuleringer, som skaber en følelse af nærhed og samhørighed mellem afsender og modtager? Eller skaber sprogbrugen en distance?
 - 4C Tales der skarpt, irettesættende eller imødekommende?
- 5 VIRKEMIDLER:
 - 5A Tages sproglige virkemidler i brug - gentagelser, metaforer, humor, ironi, sammenligning, kontrast, personifikation?
 - 5B Hvilken effekt har de?
- 6 APPELFORMER:
 - 6A Hvilke appellformer er benyttet i talen? Patos (følelser), logos (fornuft) og ethos (talerens troværdighed). Kom med konkrete eksempler og begrund.
 - 6B Hvilken appellform dominerer i talen?
- 7 ARGUMENTATION: Hvordan argumenterer afsenderen? Er der eventuelt mangel på argumentation? Bliver nogen af de nedstående retoriske virkemidler taget i brug? Hvordan?
 - 7A ANTITHESE: Når afsenderen benytter sig af dette retoriske virkemiddel, sætter afsenderen et modsætningspar over for hinanden. Det er altså en form for sammenligning, hvor afsenderen ikke blot sammenligner, men netop skaber et modsætningspar. Er der stilet nogen modsætninger op i talen? Forenkler taleren virkeligheden for at skabe modsætninger?
 - 7B Er der sat nogen distinktioner op? Distinktioner kan være bygget op imellem dem, der "er med", og dem, der "er imod". Hvad omfatter in-gruppen, og hvem er en del af den? Gør talen brug af en inklusion/eksklusions-modsætning ("med"/"ikke-med")?
 - 7C Ser vi en brug af hyperbel i talen? HYPERBEL: Overdrivelse af argumentationen eller at køre et synspunkt (eventuelt en andens persons synspunkt) ud i det absurde og urealistiske.
 - 7D SELVAFBRYDELSER ELLER SELVRETTELSE: Når afsenderen retter sig selv i sin formulering. Oftest er det et bevidst kneb til at styrke fokus på, hvad afsenderen vil sige, og hvor stærkt afsenderen mener det.
 - 7E KUNSTPAUSE: Når en afsender holder en pause i sin tale. Oftest betyder det, at et afsnit er afsluttet, og at noget nyt skal begynde, men det er også en mulighed at benytte kunstpausen for at modtage en hyldest (klapsalver). I nogle tilfælde følger kunstpauser efter en særlig betydningsfuld formulering, og kunstpausen er med til at give formuleringen ekstra opmærksomhed og tyngde.
- 8 BUDSKAB:
 - 8A Hvad er budskabet? Hvad ønsker taleren at sige? Hvad er afsenderens hensigt med talen?
- 9 EFFEKT:
 - 9A Kommer budskabet frem? Hvordan bliver budskabet opfattet?

FORESLÅENDE FAG: Psykologi, religion, samfundsfag, dansk, drama

FORMÅL: Eleverne skal diskutere og tage stilling til, hvad empati og næstekærlighed betyder. Det sker både ved at se, hvordan det kommer til udtryk i WHITE NIGGER/BLACK MADONNA, og hvordan det tematiseres i religiøse tekster.

FREMANGSMÅDE: For at undersøge empati og næstekærlighed besvares de nedenstående spørgsmål i mindre hold. Gennemgå svarene og diskuter dem i plenum efterfølgende.

EMPATI

Empati; (af græsk *empathia* 'sindbevægelse, lidenskab', af *en-* og *afledn.* af *pathos* 'lidelse, lidenskab') indføling i en person eller andet levende væsen, ofte i følelsesbetonede situationer; evne til at indleve sig i og sætte sig i en andens sted. I den empatiske proces bliver vi enten ført med i den andens sindstilstande eller deltager selv aktivt i forsøget på at identificere os med dem og derigennem forstå vedkommende. Den empatiske indlevelse er således en del af grundlaget for social forståelse, ikke mindst hvad angår nonverbal kommunikation mellem fx forældre og børn. Åbenheden over for og evnen til både at gøre sig til klangbund for den anden og samtidig fastholde en balanceret vurdering af pågældende, af situationen og af sig selv varierer utvivlsomt ganske meget hos mennesker. (Gyldendals Den Store Danske)

NÆSTEKÆRLIGHED

Næstekærlighed; uegennyttig og opofrende kærlighed over for et medmenneske ifølge kristendommens bud om at man skal elske sin næste. (Gyldendals Den Store Danske)

NÆSTEKÆRLIGHEDSBUDET

Næstekærlighedsbuddet; bud omtalt i det gamle testamente (3. Mos., 19,18). Det bibelske ord *næste* eller *nærmeste* går tilbage til et hebraisk ord, der dækker både ven, fælle og landsmand, men også broder eller slægtning. I antik jødedom blev det almindeligvis tolket som folkefælle, men i den græske gengivelse af teksten er denne betydning ikke givet. Buddet accentueres i det nye testamente, hvor det gælder alle medmennesker, som sammenfatning af hele loven (se Rom. 13,9; Gal. 5,14; jf. Jakobsbrevet 2,8). Evangelierne Jesus kæder det sammen med buddet om at elske Gud (5. Mos. 6,5) som to sider af samme sag, se fx Matth. 22,37-39. Næsten kan også, som i lignelsen om den barmhjertige samaritaner (Luk. 10,25-37), være den, der viser barmhjertighed. (Gyldendals Den Store Danske)

- 1 Hvad betyder "empati" og "næstekærlighed"? Forklar begreberne med egne ord
- 2 Hvorfor kan vi nogle gange have svært ved at føle empati? Hvilke omstændigheder kan være skyld i dette?
- 3 Hvilke faktorer kan have betydning for, hvornår vi føler ansvar over for andre?
- 4 Hænger empati og ansvar sammen? Begrund dit svar.

Det er med racismen som med de fleste andre ting i vores posthistoriske tidsalder: Teoretisk hersker der konsensus om, at racismen bør afskaffes, men maskineriet og institutionerne, der opretholder den, kører bare videre. Alle de, der, som jeg (og dig og dig), taler imod racismen, men ikke ændrer vores liv, vi profiterer af at trække implementeringen af en ny, retfærdig verdensorden i langdrag.

Jeg spørger mig selv, hvad kan vi gøre? Hvid dominerer. Det er som sne, det hvide lægger sig over, udvisker, reducerer alt andet. Hvad min hvidhed betyder, konkretiserer sig langsomt, når jeg går gennem gaderne i denne by, i denne verden: Farvede af enhver art, alle de, der nu endelig kæmper sig ud og op af de hidtil undervurderede og undertrykte identiteter. I er fra nu af Historiens helte, tænker jeg, jer tilhører fra nu af sejren, det gode, det stærke, livskraften og skønheden.

Og mig? Alle os, der som jeg kommer ud af de hidtil herskendes marmorhaller, med vores smuldrende herremands-identitet, med vores indefra rådne ironi-retorik, med vores meningsløse væksts kollapslogik og først og fremmest dialektikken af skam og begær, hvad med os?

Måske er det tid for os – den hvide kulturelle elite – akademikerne, kunstnerne, aktivisterne, og de politisk engagerede, ikke bare de konservative og liberalisterne, også venstrefløjens, feministernes - måske er det tid, at vi trækker os tilbage og lytter.

WHITE NIGGER/BLACK MADONNA

- 5 Analyser hvad ovenstående tekst siger - og hvordan/med hvilke virkemidler, teksten siger det. Find ud af, hvad teksten handler om, og hvordan dette hvad etableres.
- 5A Hvad er tekstens hovedtema? Er der evt. også sidetemaer?
- 5B Hvem taler?
- 5C Spænding - er der noget interessant ved denne tekst? På hvilken måde skabes spændingen? Gør rede for det interessante og det spændende i dette uddrag og begrund med teksthensvisninger.
- 5D Vurder følgende i forhold til teksten: brugen af direkte tale, tekstens længde, ordvalg, slang, virkning, ironi, positive/negative ord, tillægsord, bandeord, evt. andre sproglige virkemidler.
- 5E Hvad er forfatterens mening om emnet? Hvilke argumenter bruger forfatteren? Hvilke problemer rejser i teksten? Løses de? Vil problemet efterlade spor i fremtiden? Er de involverede personer opmærksomme på eller skyld i problemerne? Hvem eller hvad er årsag til problemerne? Hvilke personer handler teksten om?
- 5F Er teksten subjektiv eller objektiv?
- 5G Kommunikationssammenhæng: Hvem er afsender, hvad er budskabet, hvem er modtager/målgruppe?
- 6 Vil du sige, at ovenstående uddrag er empatiske? Begrund dit svar. Hvordan kommer det frem i teksten? Hvem vises der empati med, og hvem vises der evt. ikke empati med?
- 7 Synes du, at der er mangel på empati og næstekærlighed i samfundet i dag? Argumenter for hvorfor/ hvorfor ikke.

- BIBELN DEN BARMHJERTIGE SAMARITANER, LUKASEVANGELIET 10,25-37:**
 Da rejste en lovkyndig sig og ville sætte Jesus på prøve og spurgte ham: "Mester, hvad skal jeg gøre for at arve evigt liv?" Han sagde til ham: "Hvad står der i loven? Hvad læser du dér?" Manden svarede: "Du skal elske Herren din Gud af hele dit hjerte og af hele din sjæl og af hele din styrke og af hele dit sind, og din næste som dig selv." Jesus sagde: "Du har svaret rigtigt. Gør det, så skal du leve." Men han ville retfærdiggøre sig selv og spurgte Jesus: "Hvem er så min næste?" Jesus svarede og sagde: "En mand var på vej fra Jerusalem ned til Jeriko og faldt i hænderne på røvere. De trak tøjet af ham og slog ham, så gik de og lod ham ligge halvdød. Tilfældigvis kom en præst den samme vej; han så manden, men gik forbi. Det samme gjorde en levit, der kom til stedet; også han så ham og gik forbi. Men en samaritaner, som var på rejse, kom hen til ham, og han fik medynk med ham, da han så ham. Han gik hen og hældte olie og vin i hans sår og forbandt dem, løftede ham op på sit ridedyr og bragte ham til et herberg og sørgede for ham. Næste dag tog han to denarer frem, gav værten dem og sagde: Sørg for ham, og hvad mere du lægger ud, vil jeg betale dig, når jeg kommer tilbage. Hvem af disse tre synes du var en næste for ham, der faldt i røvernes hænder?" Den lovkyndige svarede: "Han, som viste ham barmhjertighed." Og Jesus sagde: "Gå du hen og gør ligeså!"
- KORANEN SURA 4, 36:** Tjen Gud og giv Ham ej partnere. Vær god imod forældre, slægtninge, forældreløse, trængende, nære og fjerne naboer, venner, vejfarende, krigsfanger og slaver. Gud elsker ingenlunde de hovmodige og pralende; de nærige, og dem, der påbyder andre at være nærige, eller som skjuler de materielle og menneskelige ressourcer, Gud har givet dem.
SURA 76, 8: de giver en fattig, en forældreløs og en fange mad, selvom de selv elsker den.
SURA 30, 21: Et af Hans tegn er, at Han skabte jer hustruer af jer selv, for at I kunne hvile hos dem. Han satte kærlighed og barmhjertighed mellem jer. Deri er der tegn for folk, der vil besinde sig.
SURA 9, 60: Almisserne skal kun gå til de fattige og nødlidende, til dem, der arbejder dermed, til dem, hvis hjerte skal vindes, til slaverne og de forgældede, til Guds sag og til den vejfarende; dette som en forordning fra Gud. Gud er vidende og vis.
- 8 Hvad siger ovenstående uddrag fra Bibelen og Koranen om næstekærlighed?
 9 Sammenlign idéen om empati og barmhjertighed i henholdsvis Koranen og Bibelen. Er der forskel?
 10 Hvordan vil du mene, at WHITE NIGGER/BLACK MADONNA placerer sig i forhold til Bibelen og Koranens tanker om empati og næstekærlighed?

FORESLÅENDE FAG: Dansk, drama

FORMÅL: Gennem en analyse af forestillingens elementer, kan I opnå en større forståelse for forestillingen og dens udsagn. En forestillingsanalyse stiller forestillingen i en samfundsfaglig, historisk og litterær kontekst, hvilket danner baggrund for diskussion af forestillingens relevans. Hvorfor er forestillingen aktuel nu, og hvad kan vi lære af den?

FREM GANGSMÅDE: Besvar først spørgsmålene enkeltvis eller i grupper. Præsenter herefter dine/jeres svar og overvejelser mundtligt eller skriftligt. Diskuter afslutningsvis klassens forskellige tolkninger i plenum.

- 1 Hvad er dit umiddelbare indtryk af forestillingen? Begrund hvorfor.
- 2 Giv et kort resumé af handlingsforløbet.
- 3 Beskriv det visuelle i forestillingen (scenografi, kostume og lys) i korte træk.
- 3A Hvordan sidder publikum i forhold til scenen?
- 3B Hvordan ser scenerummet ud?
- 3C Hvilke genstande (rekvisitter) er på scenen?
- 3D Hvordan bliver virkemidler som lys og videoprojektioner brugt? Hvilken stemning skaber lyset?
- 3E Hvilken slags kostumer og sminke bliver brugt?
- 4 Beskriv forestillingens brug af musik og lydbillede. Hvilken betydning har musikindslagene for helheden? Bryder musikken handlingsforløbet, eller understøtter den det? Hvilken slags musikgenre bliver spillet? Hvordan bliver det fremført?
- 5 Beskriv spillestilen og karakterer
- 5A Hvem møder vi i forestillingen? Forsøg at lave en oversigt over karaktererne. Hvem er de?
- 5B Hvordan skiftes der mellem disse karakterer – er der tale om tydelige karakterskift?
- 5C Er det en realistisk eller teatralisk spillestil? Anvendes der flere forskellige spillestile? (Realistisk: Som i virkeligheden – den spillestil vi normalt ser på film og TV. Teatralisk: Store bevægelser og udtryk, voldsomme følelsesmæssige skift.)
- 6 Hvad fortæller de forskellige elementer i forestillingen os?
- 6A Hvornår udspiller fortællingen sig?
- 6B Er det en naturalistisk fremstilling?
- 7 Genre og form
- 7A Hvordan vil du karakterisere forestillingens genre? Hvorfor?
- 7B Arbejder forestillingen kun med én genre? Eller blander forestillingen forskellige genrer sammen? Hvilke genrer kan du genkende?
- 7C Hvordan vil du karakterisere forestillingens form? Er det et lukket fiktionsrum med et konkret handlingsforløb, som følger realtid? Eller er det en fragmentarisk form med spring i tid og sted?
- 7D Er det en åben eller lukket form? Bliver publikum inddraget i forestillingen? Er selve teaterbegivenheden tematiseret i forestillingen?
- 8 Hvad, vil du sige, er forestillingens tema og primære udsagn? Hvordan kommer dette til udtryk i handling, scenografi, karakterer, spillestil, kostumer, lyd, lys, tekst osv.?
- 9 Hvordan fortolker du forestillingen?
- 9A Hvad er meningen/budskabet med forestillingen?
- 9B Hvilken betydning har de kunstneriske valg, der er taget i forhold til f.eks. kostume, scenografi, dramaturgi og karakterer for forestillingens udsagn?
- 9C Hvad gør forestillingen aktuel i dag? Hvilke samfundsproblematikker tematiserer den? Hvordan kommer disse problematikker i spil? Hvilken historisk kontekst skriver forestillingen sig ind i?
- 9D Hvilke menneskelige livsvilkår, handlinger og relationer er iscenesat? Hvordan kommer de til udtryk gennem krop, stemme, sprog, rum og teatraliske virkemidler?

sort-hvid.dk

S/H